

kulation, der foregaar lige for vore Øjne hver eneste Dag, det er Ejendomsopkøbet. Det er sikkert den lave Rente, der har bevirket den umaadelige Ejendomspekulation, der har været oppe i de store Byer i de senere Aar. Kapitalismen har ikke faaet tilstrækkeligt Udbytte af sine Penge gennem de Obligationer eller Banker eller lignende, hvori de have været anbragte, og saa har den kastet sig over Ejendoms køb. Forholdene have været saa gunstige paa dette Omraade, at man uden Risiko og trods den store Konkurrence ved Bygningen af ny Ejendomme har været i Stand til at skrive Huslejen op, naar man er kommen i Besiddelse af en Ejendom i de større Byer. Derved vil Kapitalen faa en langt større Rente, end den kunde faa ved at sætte Pengene i Sparekasser. Det er et meget stort Spørgsmaal, hvorledes det vil virke over for den besiddelsesløse Del af Befolkningen. En Ting kan jeg dog glæde mig ved, og det er, at medens Kapitalismen organiserer sig saa stærkt, medens den søger at udnytte sine Kapitaler paa en saadan Maade, at Kapitalisterne uden personligt Arbejde kunne høste det størst mulige Udbytte i Form af Rente af deres Kapitaler, er det ogsaa givet, at Arbejderne i de senere Aar have forstaaet, at de ved at organisere sig paa deres Omraade kunne skaffe sig et Udbytte af deres Arbejde, saa at det nu maaske ogsaa kunde blive til Fordel for dem, at Kapitalerne sættes i Cirkulation, derved, at der sættes Arbejder i Gang. Deres Organisation er nu saa stærk, at de kunne tvinge Kapitalisterne til at give en større Arbejdsløn end i tidligere Tider, og saaledes kunne de ogsaa faa Fordel af, at Kapitalen bliver anbragt paa en anden Maade end blot at blive sat i Obligationer og Banker. Men havde de besiddelsesløse Arbejdere ikke disse Organisationer, vare de ikke naaede saa langt frem, som de i de senere Aar ere komne, er det min Overbevisning, at det besiddelsesløse Arbejderfolk ikke vilde have faaet Fordel af denne Renteforandring.

Det drejer sig her om at konvertere 59 Millioner af Statsgælden, men samtidigt om at gøre Laanet saa meget større, at der bliver 10 $\frac{1}{2}$ Million tilovers til andre Formaal, og det siges her, at det skal være til Bygning af Jærnbaner. Det forekommer mig dog at være noget betænkeligt at gaa til at optage et Laan, der er større end den Sum, man i Øjeblikket har Brug for. Jeg ved ikke, om Finansudvalget har absolut Garanti for, at Ministeren vil anvende disse Penge netop til Bygning af

Jærnbaner. Jeg ved heller ikke, om Finansudvalget har absolut Garanti for, at det overhovedet er nødvendigt, at man laaner til Bygning af Jærnbaner. Forholdet er jo det, at den finansielle Status, hvad det ærede Medlem fra Bornholm (Blem) var inde paa, i de senere Aar har været meget god, og at sidste Statsregnskab viser os, at skønt der er givet Finansministeren Bemyndigelse til at udstede Obligationer til et Beløb af 7 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., har han for at kunne bygge Jærnbaner til et Beløb af over 4 Millioner Kr. ikke behøvet at udstede en eneste af disse Obligationer. Paa det foreliggende Finanslovsforslag er der kalkuleret ny Baner til et Beløb af 3 Mill. Kr., men naar Udsigterne, økonomisk set, ere saa gode, som vi under Finanslovens Behandling hørte, at de vare, og som det i det hele taget tyder paa, at de ere, forekommer det mig, at der ikke er Grund til at laane flere Penge, end vi have Brug for til at indløse første Afsnit af det Laan, der er Tale om, og især ikke, naar vi staa over for en Regering, som ikke har villet afgive samme Erklæring som den forrige Regering: at man ikke vil benytte Pengene til andre Formaal end de af Rigsdagen vedtagne. Vi have heller ikke hørt noget Program fra denne Regering med Undtagelse af det, som Krigsministeren fremsatte. Og dette den højt-ærede Krigsministers Program er jo netop blevet anset for det farligste fra Demokratiets Standpunkt, men det, man kunde vente sig fra Regeringens Side. Det forekommer mig derfor lidt voveligt af Demokratiet at give en Regering, som ikke har bedre Løfter at give om sit Arbejde, end denne Regering har, saa mange Penge i Statskassen. Det gælder navnlig om de 10 Millioner Kr., her er Tale om. Lad os se Tiden an og se, om den økonomiske Status sætter os i Stand til at bygge Jærnbaner uden Laan. Hvis der bliver drevet en fornuftig Statshusholdning, tror jeg, man vil kunne gøre det uden at optage Laan, og at man derved vil spare overordentlig meget. Naar man ser den store Tribut, den arbejdende Befolkning hvert Aar alene i Rente af Statsgælden maa yde til Kapitalen, forekommer det mig ikke, at Rigsdagen har nogen Grund til at skynde sig med at faa denne Gæld forøget i den Grad, som der her er Tale om. Jeg kunde ønske at faa noget mere Garanti for, at disse Penge ville blive brugte til nyttige Formaal, og det en Garanti, som var større end den, de Lovforslaget ledsagende Motiver byde. Naar den